Canlyniadau Cam 1: Ymatebion Cynghorau Cymuned / Tref, grwpiau a mudiadau Dalgylch Dolgellau

Crynodeb (Ionawr 2022)

1. Cyflwyniad

1.1 Bwriad y prosiect 'Ardal Ni 2035' ydi cynnal sgwrs a thrafod efo cymunedau lleol er mwyn adnabod be sy'n bwysig i drigolion a sut hoffan nhw weld yr ardal yn datblygu dros y 10-15 mlynedd nesaf.

1.2 Ein bwriad yw cyd-weithio a chyd-ddatblygu datrysiadau gyda sefydliadau, grwpiau ac unigolion. Ar ddiwedd y prosiect bydd 13 fframwaith adfywio penodol sy'n adlewyrchu dyheadau cymunedau lleol.

1.3 Fel rhan gyntaf i'r gwaith, cynhaliwyd sgyrsiau cychwynnol gyda Chynghorwyr, Cynghorau Cymuned a Thref a grwpiau adfywio lleol er mwyn sefydlu:

- Beth sy'n dda am yr ardal?
- Beth sydd ddim mor dda am yr ardal?
- Pa newidiadau fyddech chi'n dymuno eu gweld yn digwydd yn eich ardal yn ystod y 15 mlynedd nesaf, fysa'n gwneud eich ardal yn well lle i fyw ynddi?

1.4 Anfonwyd gwahoddiad, ynghyd a datganiadau ardal (sef llyfrynnau oedd yn crynhoi'r prif ddata economaidd, cymdeithasol, diwylliannol ac amgylcheddol) i holl Gynghorwyr, Gynghorau Cymuned a'r prif grwpiau lleol.

1.5 Rhwng Medi a Tachwedd, 2021 cynhaliwyd trafodaeth gyda 9 o Gynghorau Cymuned / Tref, mudiadau, grwpiau ac Aelodau lleol Dalgylch Dolgellau.

2. Beth sy’n dda am eich ardal?

Dyma’r prif bethau oedd ymatebwyr Dalgylch Dolgellau yn nodi oedd yn **dda** am eu hardal:

Thema	Nifer wnaeth nodi hyn yn eu hymateb
Amgylchedd ac agosatrwydd at atyniadau naturiol e.e. mynyddoedd, lan y môr a chefn gwlad	7
Ysbryd a chyfeillgarwch cymunedol	5
Ardal ddiogel a saff	4
Darpariaeth addysg ac ysgolion da	3
Hanes a threftadaeth yr ardal	3
Yr iaith / diwylliant Gymraeg	2
Llwybrau cerdded a beicio a llwybr arfordir	2
Gweithgareddau cymdeithasol e.e. clybiau chwaraeon, corau	2
Mwynderau a chyfleusterau fel siopau, caffis, bwytai	2
Gweithgareddau a chyfleoedd i bobl ifanc	1
Trafnidiaeth gyhoeddus - rhwydwaith trenau da	1
Cyfleoedd swyddi a hunangyflogaeth	1
Lle da i fagu teulu	1
Cae chwarae da	1
Economi cryf / dim llawer o dlodi	1
Gwirfoddolwyr gweithredol	1
Cymdeithasau yn barod i drefnu a hybu digwyddiadau	1

3. Beth sydd ddim mor dda am eich ardal?

Dyma'r prif bethau oedd ymatebwyr Dalgylch Dolgellau yn nodi oedd **ddim mor dda** am eu hardal:

Thema	Nifer wnaeth nodi hyn yn eu hymateb
Diffyg swyddi cyflog uchel / llawn amser	7
Pryderon am ddarpariaeth iechyd - ysbytai a meddygfa	5
Diffyg tai fforddiadwy i bobl leol	5
Trafnidiaeth gyhoeddus a rhwydwaith bws annigonol	2
Nifer o ail dai a thai haf yn yr ardal	2
Pellter daearyddol o bob man	2
Problemau yn ymwneud a pharcio	2
Mynediad / hygyrchedd y dref a'r traeth	2
Adeiladau cymunedol mewn cyflwr gwael	1
Problemau ac effaith gor-dwristiaeth	1
Diffyg presenoldeb yr heddlu	1
Pryderon am gyflwr ffyrdd a thraffig	1
Cyngor Gwynedd wedi anghofio am yr ardal / dim ymwybyddiaeth o anghenion lleol	1
Dim digon o bwyntiau gwefru ceir	1
Diffyg gweithredu gan y Cyngor Cymuned	1
Argyfwng amgylcheddol – heintiau coed	1
Dim byd i gadw pobl ifanc yn yr ardal	1
Diffyg tai cymdeithasol	1
Cau ysgolion yn cael effaith negyddol	1
Diffyg is-adeiladaeth band eang	1
Diffyg diddordeb mewn crefydd	1
Sbwriel, blerwch ac edrychiad cyffredinol yr ardal	1

4. Pa newidiadau fyddech chi'n dymuno eu gweld yn digwydd yn eich ardal yn ystod y 15 mlynedd nesaf, fyddai'n gwneud eich ardal yn well lle i fyw ynddi? (adnabod hyd at 3 newid)

Dyma'r prif newidiadau oedd Cynghorau Cymuned / Tref, grwpiau a mudiadau Dalgylch Dolgellau am eu gweld yn digwydd yn ystod y 15 mlynedd nesaf:

Thema	Nifer wnaeth nodi hyn yn eu hymateb
Creu gwaith a swyddi gwerth uchel	7
Ardal fwy gwerdd a chynlluniau arbed yr amgylchedd	4
Cynlluniau i sicrhau tai sy'n addas i anghenion bobl leol	4
Cynlluniau er mwyn cefnogi'r iaith Gymraeg yn y gymuned	3
Datblygu atomfa Trawsfynydd	3
Gwneud gwell defnydd o adeiladau cyhoeddus	2
Gwneud mwy o ddefnydd o Swyddfeydd Penarlag	2
Gwell darpariaeth iechyd	2
Cefnogi busnesau lleol i sefydlu a ffynnu	1
Datblygu'r rhwydwaith ffyrdd	1
Cynhyrchu bwyd yn lleol	1
Anodd iawn dweud beth fydd ei angen yn 2035	1
Angen Cynllun Lle i'r ardal	1
Trafnidiaeth gyhoeddus sy'n defnyddio egni trydan	1
Creu is-adeiladaeth band eang	1
Dim angen am fanciau bwyd	1
Gwneud mwy o amgylchedd yr ardal	1
Addysg i bob oedran	1
Rhagor o wasanaethau cyhoeddus e.e. llyfrgell, toiledau, canolfan hamdden	1
Newidiadau gwleidyddol - annibyniaeth i Gymru fel rhan o'r UE	1
Twristiaeth gynaliadwy	1

5. Cwestiynau ychwanegol

5.1 Pwy yw'r prif sefydliadau a grwpiau fyddai'n gallu dod at ei gilydd i gyflawni'r newid sydd eu hangen?

- Cyngor Gwynedd
- Llywodraeth Cymru
- Bwrdd Iechyd Betsi
- Adra
- Cwmni Nod Glas
- Cyngor Ysgol
- Clybiau Chwaraeon
- Sesiwn Fawr Dolgellau
- Cylch Meithrin a Meithrinfa Seren Fach
- Capeli ac Eglwysi
- Partneriaeth megis y BT
- Cynghorau Cymuned / Tref
- Llywodraeth Sansteffan
- Awdurdod Parc Cenedlaethol
- Coleg Meirion Dwyfor
- Ysgol Bro Idris
- Partneriaeth Dolgellau
- Ffermwyr Ifanc
- Yr Urdd
- Pwyllgor Parc y Dref
- Cymdeithasau fel Rotari, Merched y Wawr
- Fairbourne Amenities Trust

5.2 Ydych chi'n ymwybodol o unrhyw waith ymgynghori lleol sydd wedi digwydd yn y flwyddyn ddiwethaf?

Dyma restr o'r gwaith ymgynghori oedd yn cael eu nodi mewn ymateb i'r cwestiwn yma yn Nalgylch Dolgellau:

- Ymgynghori ar waith bysus
- Dim ymgynghoriad ffurfiol wedi bod, ond y cyngor cymuned wedi gweithio efo cyrff eraill i sicrhau ailagor ffordd Aberllefenni i Aberangell cyn gynted ag oedd yn bosib.

5.3 Materion eraill yn ymwneud a'r gwaith Ardal Ni 2035 oedd wedi codi yn Nalgylch Dolgellau:

- Mae gennym ffydd yn y gwasanaeth sifil a ffydd yn y drefn bod swyddogion statudol yn gallu gwneud penderfyniadau er lles y dref yn ddiduedd gan gymryd yr ystyriaethau sydd angen i gyfrif. Os oes adnoddau ar gael, mi fyddem yn cefnogi cael arbenigwyr o rannau arall o'r byd er mwyn rhannu profiadau ac edrych a chynnig gwelliannau/ffyrdd o weithio amgen sydd wedi llwyddo. Dysgu gan eraill.
- Y ramp yw ein prif flaenoriaeth ar y funud – ei angen er mwyn i ymwelwyr barhau ddod i'r ardal.